

DE VLAAMSE MINISTER VAN JUSTITIE EN HANDHAVING, OMGEVING, ENERGIE EN TOERISME

MEDEDELING AAN DE VLAAMSE REGERING

Betreft: VEKP-Voortgangsrapport 2023 – Rapport over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies, cijfers rond energiegebruik en hernieuwbare energie, en de rapportage van VEKP-kernindicatoren

Samenvatting

Middels een periodiek voortgangsrapport wordt de Vlaamse Regering geïnformeerd over de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies, cijfers rond energie-efficiëntie en hernieuwbare energie, en de voortgang van doelstellingen en maatregelen.

In 2021 wordt een daling van de totale broeikasgasemissies (ETS & ESR) vastgesteld met 15% ten opzichte van 1990 en 20% ten opzichte van 2005. De ESR-uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen daalde van 48,5 Mton CO₂-eq in 2005 tot 43,7 Mton CO₂-eq in 2021. Dit betekent een daling tussen 2005 en 2021 met 10%.

De voorlopige ESR-broeikasgasemissies voor 2022 zouden zo'n 4% lager liggen dan in 2021 (41,7 Mton CO₂-eq, en ca. 14% lager dan in 2005.

Context

Op 12 mei 2023 keurde de Vlaamse Regering een nieuw Vlaams Energie- en Klimaatplan (VEKP) goed. Het gaat om een update van het initiële VEKP uit 2019, waarbij de inspanningen in o.a. de sectoren transport, gebouwen, landbouw, (lichte) industrie en de afvalsector, de zogenaamde ESR-sectoren, aangescherpt worden. De ambitie in het nieuwe VEKP 2021-2030 wat betreft de reductie van broeikasgasemissies in de ESR-sectoren wordt zo opgeschroefd tot -40% tegen 2030 (t.o.v. 2005).

Vlaanderen engageert zich voor volgende doelstellingen:

- **Broeikasgasreductie in de ESR-sectoren:** -40% in 2030 ten opzichte van 2005
- **LULUCF-sector:** Vlaanderen stelt zich als doelstelling om in een Belgische context te voldoen aan de vereisten van de nieuwe Verordening: aan de no-debit rule voor de periode 2021-2025, en een bijdrage te leveren aan de 320 kt CO₂-eq bijkomende opslag tegen 2030
- **Energiebesparing** (art. 8 van de energie-efficiëntierichtlijn): 91,845 TWh
- **Hernieuwbare energie:** 31.974 GWh in 2030

Wat betreft de governance van het Vlaams Energie- en Klimaatplan, heeft de Vlaamse Regering in een beslissing van 3 april 2020 reeds enkele belangrijke afspraken gemaakt. Zo zijn het VEKP 2021-2030 en de Vlaamse Klimaatstrategie aangeduid als transversale beleidsplannen van de Vlaamse Regering, en is de minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme aangewezen als coördinerend minister. De vakministers nemen, elk op hun terrein, de nodige acties om ervoor te zorgen dat de energie- en klimaattransitie vaart neemt. Voor elk van de maatregelen uit het VEKP is één (in uitzonderlijke gevallen meerdere) verantwoordelijke entiteit(en) binnen de Vlaamse overheid aangeduid. Deze entiteit draagt de verantwoordelijkheid om deze maatregel tijdig en impactvol te implementeren.

De opvolging en taakverdeling werden in december 2021 verder geconcretiseerd in het Afsprakenkader VEKP. Het Vlaams Energie- en Klimaatagentschap (VEKA) is verantwoordelijk voor de algemene coördinatie, monitoring en rapportering inzake de uitvoering van het VEKP. Om de voortgang van de doelstellingen uit het VEKP en de voortgang van de maatregelen op te volgen, wordt jaarlijks een VEKP-voortgangsrapport aan de Vlaamse Regering voorgelegd. Dit jaarlijks VEKP-voortgangsrapport dient tevens als input voor het opstellen van het tweejaarlijks geïntegreerd nationaal voortgangsrapport.

Inhoud Voortgangsrapport 2023

In 2021 en 2022 werden er al voortgangsrapporten voorgelegd aan de Vlaamse Regering. Deze bevatten telkens ook een stand van zaken over de uitvoering van de maatregelen uit het VEKP. Gelet op de recente update van het VEKP in mei 2023, en omdat er sindsdien geen nieuwe lijst van VEKP-maatregelen is vastgelegd door de Vlaamse Regering (voorzien eind 2023), is er voor gekozen om in dit voortgangsrapport géén stand van zaken op te nemen van de uitvoering van de VEKP-maatregelen. In het voortgangsrapport van 2024 zal dit wél opnieuw het geval zijn.

Deze VEKP-voortgangsrapportering 2023 bevat:

- Cijfers en toelichting omtrent de evolutie van de Vlaamse broeikasgasemissies t.e.m. 2021 (met een voorlopige inschatting van de uitstoot voor jaar 2022);
- Toelichting per ESR-sector, inclusief stand van zaken van de vastgelegde kernindicatoren;
- Kerncijfers uit de energiebalans rond energiegebruiken per sector en cijfers met betrekking tot hernieuwbare energie.

Evolutie broeikasgasuitstoot

In 2021 wordt een daling van de totale broeikasgasemissies (ETS & ESR) vastgesteld met 15% ten opzichte van 1990 en 20% ten opzichte van 2005. De ESR-uitstoot van broeikasgassen in Vlaanderen

daalde van 48,5 Mton CO₂-eq in 2005 tot 43,7 Mton CO₂-eq in 2021. Dit betekent een daling tussen 2005 en 2021 met 10%.

De lichte stijging in 2021 ten opzichte van het emissiejaar 2020 is voor een heel groot stuk toe te schrijven aan de afbouw van COVID-maatregelen. Daarnaast was 2021 ook een relatief koud jaar (hoog aantal graaddagen). Een vergelijking met emissiejaar 2019 is representatiever om de structurele reductie van broeikasgasemissies (ETS en ESR) te analyseren. In vergelijking met 2019 lagen in de emissies in 2021 5% (3,4 Mton CO₂-eq) lager, al moet opgemerkt worden ook in 2021 nog een reeks beperkende COVID-maatregelen van kracht waren die leidden tot lagere emissies.

De voorlopige ESR-broeikasgasemissies voor 2022 zouden zo'n 4% lager liggen dan in 2021 (41,7 Mton CO₂-eq, en ca. 14% lager dan in 2005.

Bijlagen bij deze mededeling:

- VEKP-Voortgangsrapport 2023

De Vlaamse minister van Justitie en Handhaving, Omgeving, Energie en Toerisme,

Zuhal DEMIR